

Masakra w Norwegii - raczej szaleństwo niż terror

Autor tekstu: **Łukasz Foltyn**

Przeglądając zalew publicystycznych tekstów napisanych „na gorąco”, zaraz po masakrze w Norwegii, sam miałem ochotę napisać swój tekst, jednak się powstrzymałem. Pomyślałem, że nie popełnię tego błędu, co inni publicyści, którzy zbyt szybko zajęli jednoznaczne stanowisko w sprawie oceny tego tragicznego wydarzenia. Ich teksty przeważnie odnosiły się do warstwy ideologicznej, na którą powoływał się sprawca masakry. Takie podejście jednak, z perspektywy kilku dni, które upłynęły od dnia masakry, dni które pozwoliły na „ochłonięcie” od emocji i spojrzenie na sprawę bardziej racjonalnym spojrzeniem, wydaje się błędne i prowadzące do błędnych wniosków.

Bardzo szybko zdecydowana większość publicystów postawiła na problem agresywnej antyislamskiej ideologii prawicowej. W odpowiedzi prawicowi publicyści wskazali, co jest uzasadnione, że podobnie „agresywne” ideologie głoszą przynajmniej niektóre odłamy lewicy. Obie strony jednak mylą się, przypisując ideologiom zasadnicze znaczenia dla sprowokowania sprawcy do dokonania masakry. Argument na obalenie tej tezy jest bardzo prosty- przecież niemal wszyscy zwolennicy tych ideologii nikogo nie zabili! Czyli musiał istnieć dodatkowy czynnik, żeby doprowadzić do tragedii...

Mylą się także ci publicyści, którzy czyn Breivika uznają za równoważny czynom islamskich terrorystów, tyle że wymierzony w drugą stronę. Czym innym jest bowiem czyn, dokonany w ramach ideologii, która sama w sobie zawiera nawoływanie do terroru, dla której terror jest centralnym i zasadniczym składnikiem ideologicznym, a czym innym czyn, dla którego jakaś ideologia jest tylko „uzasadnieniem”. Poza tym co innego, gdy czyny terrorystyczne w ramach danej ideologii są powtarzalne, dokonywane przez większą grupę osób, odpowiednio i metodycznie szkolonych do tego, wreszcie gdzie sprawcy sami świadomie giną (w imię „zbawienia”), a co innego, gdy sprawca działa w pojedynkę lub w bardzo wąskim gronie (jak w zamachu w Columbine, dokonanym przez dwóch nastolatków), co wskazuje na osobliwy charakter czynu, wynikający ze specyficznych cech psychicznych sprawcy.

Nie twierdzę, że ideologia nie miała wpływu na sprawcę- nie była ona jednak czynnikiem zasadniczym, a nader wszystko- czynnika takiego nie da się wyeliminować, no bo przecież nie zakazemy głoszenia pewnych radykalnych poglądów politycznych (obojętne lewicowych czy prawicowych) czy religijnych tylko dlatego, że czasem jacyś „szaleńcy” powołają się na nie, dokonując zbrodniczych czynów. W takiej logice należałoby zakazać bardzo wielu innych rzeczy, bo tak wiele jest powodów, dla których szaleńcy dokonują zabójstw, a które dla wszystkich „normalnych” ludzi bynajmniej powodem do zabójstwa czy agresji nie są...

Dochodzimy więc do sedna sprawy- do problemu funkcjonowania w społeczeństwie osób o patologicznej psychice. Pytanie brzmi, jak takie osoby identyfikować, a następnie w jakiś sposób obronić przed nimi społeczeństwo. Oczywiście wszystko to musi uwzględniać zasady swobód obywatelskich. Problem jest przecież nienowowy... A jednak istnienie internetu ten problem potęguje. Internet jest bowiem niejako „katalizatorem” tego rodzaju zdarzeń. Internet ułatwia dostęp do radykalnych ideologii, a także, jak widać w przypadku masakry w Norwegii, umożliwia na przykład zapoznanie się z „domowymi” metodami wytworzenia bomb służących zamachom.

Na marginesie, to masakra w Norwegii bardzo przypomina niedawną przecież w Polsce sprawę zabójstwa Marka Rosiaka w biurze poselskim, tyle że na znacznie większą skalę. Tam także mieliśmy do czynienia z „szaleńcem”, który w ramach pewnej ideologii chciał zabić „znenawidzonego” przywódcę partii politycznej (wiadomo, że Breivik także chciał zabić aktualnego premiera oraz byłą Panią Premier ze znenawidzonego obozu politycznego).

Kraje skandynawskie przodują w rozwoju społecznym i ekonomicznym na świecie, co wiąże się jednak z tym, że pewne problemy występują u nich zanim pojawią się gdzie indziej. Mam jednak nadzieję, że znajdą oni sposób na rozwiązanie problemów, które ujawniły się przy okazji masakry w Norwegii...

Łukasz Foltyn

Ur. 1974. Polski informatyk, twórca komunikatora Gadu-Gadu i programu Foltyn Commander. Założyciel portalu sms-express.com (obecna nazwa – Gadu-Gadu). Przez pewien czas współtworzył wraz z Markiem Sellem program antywirusowy mks_vir. W 1999 napisał

komunikator Gadu-Gadu, którego pierwsza wersja ukazała się 15 sierpnia 2000. Łukasz Foltyn deklaruje się jako sympatyk idei socjaldemokratycznych. Publikuje w portalu lewica.pl. Jest laureatem nagród INFO STAR i Programu I Polskiego Radia "Talent 1997".

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 27-07-2011)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2068) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2068>)

Contents Copyright © 2000-2011 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2011 Michał Przech

Autorem portalu Racjonalista.pl jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielami portalu są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie strony tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl